

SIA *Vidzemes slimnīca* ir reģionāla daudzprofilu neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstniecības iestāde. Tā ir kapitāldaļu sabiedrība. 74,74% daļu ir Valmieras pilsētas pašvaldībai, pārējie – Valkas novada domei. Kopš 2009. gada reformas veselības aprūpē, kad mazās slimnīcas pārprofilēja par ambulatorām ārstniecības iestādēm, SIA *Vidzemes slimnīca* sniedz diennakts medicīnisko palīdzību visā reģionā – šobrīd nepilniem 192 000 vidzemnieku, nodrošinot ārstnieciskos pakalpojumus Valmierā, kur ir stacionārs, poliklīnika un konsultatīvais kabinets, poliklīnikā Valkā un rentgenkabinētā Rūjienā. Kopš 2012. gada slimnīcu vada Uģis Muskovs.

Izaicinājums – kvalificēta personāla piesaiste

Vidzemes slimnīca piedāvā stacionāro un ambulatoro veselības aprūpi, plaša spektra diagnostiku, medicīnisko aprūpi mājās un rehabilitāciju. Uzņēmuma papildu saimnieciskā darbība ir nekustamā īpašuma noma, transporta un ēdināšanas pakalpojumi. Pacientu ārstēšana slimnīcā notiek 14 nodaļās, dienas stacionārā un poliklīnikā. Slimību diagnostikā pieejami laboratoriskie un radioloģiskie izmeklējumi. Slimnīcā strādā 687 darbinieki (uz š.g. 1. oktobri) – 146 ārsti, 252 medicīnas māsas un funkcionālie speciālisti, 107 māsu palīgi un sanitāri, 180 darbinieku, kas pārstāv administrāciju, saimniecisko personālu, telpu uzkopšanas dienestu, veļas mazgātavu, centrālās sterilizācijas nodaļu un virtuvi. Aizvadīto gadu uzņēmums SIA *Vidzemes slimnīca* noslēdza ar pozitīvu finanšu rezultātu. Apgrozījums, ko veido pašu nopelnītie līdzekļi un valsts finansējums slimnīcai un poliklīnikai, bija 13,4 miljoni eiro, uzņēmuma peļņa – 598,3 tūkstoši. Šogad plānotais apgrozījums ir 15,6 miljoni eiro.

Valdes priekšsēdētājs stāsta, kas liels izaicinājums darbā ir kvalificēta personāla piesaistīšana un noturēšana. Bažas rada arī nākamgad gaidāmās izmaiņas Darba likumā – vai slimnīcai pietiks līdzekļu, lai cilvēkiem samaksātu noteikto likmi par virsstundu darbu. – *Ārstnieciskā personāla mums trūkst tāpat kā visā valstī. Ir specialitātes, kurās kadru trūkums ir vēsturiski izveidojies – nepietiek otolaringologu, neirologu, endokrinologu, – stāsta U. Muskovs. Slimnīca kā ārstniecības iestāde ir lielākais darba devējs Vidzemē un arī piesaista speciālistus no visa*

SIA *Vidzemes slimnīca* valdes priekšsēdētājs Uģis Muskovs uzsver, ka darbs veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un drošības standartu paaugstināšanā ir nemītīgs

reģiona. Taču jādoma par paaudžu maiņu. – *Slimnīcai jauno ārstu un rezidentu piesaistē izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāti, tāpat ar Sarkanā Krusta medicīnas koledžu, – turpina slimnīcas vadītājs. Pērn to absolvēja 15 slimnīcas darbinieču, kuras ieguva māsas palīga kvalifikāciju. Šoruden otro mācību gadu turpina studentes māsas profesijā. Studiju prakse un praktiskās nodarbības notiek turpat Vidzemes slimnīcā, bet ar mācībām Rīgā saistītos transporta izdevumus slimnīca apmaksā. – Sadarbībā ar Valmieras pašvaldību studentiem piešķirtas stipendijas un mums jaunceltajos īres namos ir diennakts dzīvokļi, ko varam piedāvāt 6–7 jauniešiem speciālistiem, – piebilst sarunbiedrs. – Visās mums nepieciešamajās specialitātēs apmaksājam studentiem mācības. Šim mērķim slimnīca šogad atvēlējusi vairāk nekā 15 tūkstošus eiro. U. Muskovs norāda, ka tā gan nav dāvana. Uzņēmums ar studentiem slēdz līgumus par pieciem darba gadiem slimnīcā.*

Šogad ārstējušos mūspuses pacientu pieredze No 18 aptaujātajiem

- 13 slimnīcas uzņemšanā ilgi gaidījuši (pat četras stundas);
- 10 piedzīvojuši problēmu pēc izmeklēšanas nokļūt mājās;
- 9 paši vai tuvinieki izjutuši komunikācijas problēmas;
- 4 ilgi gaidījuši slimnīcas sagatavotos izrakstīšanās dokumentus;
- 3 bijuši nemierā ar veselības aprūpi slimošanas laikā.

Vidzemes slimnīca

Paveikts daudz, bet darāmā pietiek vienmēr

Pirms diviem gadiem Vidzemes slimnīca uzsāka nepilnus septiņus miljonus eiro vērtu Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu infrastruktūras uzlabošanā un tehnoloģiju iegādē. Pērn Ziemeļsvētkos pabeigta bērnu nodaļas pārbūve. Patlaban renovācijas darbi rit topošās 2. terapijas nodaļas telpās, hroniski slimo pacientu aprūpes nodaļā, rehabilitācijas nodaļā un slimnīcas ēkas 7. stāvā. Drīz paredzēts sākt renovāciju neiroloģijas nodaļā un sakārtot darba vidi laboratorijā, vēlāk – atjaunot poliklīnikas telpas. Viens no lielākajiem un jaunākajiem pirkumiem ir divas *Philips* jaunākās paaudzes rentgena iekārtas *Digital Diagnost*. Strādājot ar tām, attēlu ar digitālo detektoru iegūst pāris sekundēs. Šīs tehnoloģijas būtiski uzlabojušas darba efektivitāti, iegūto attēlu kvalitāti un samazinājušas rentgenstarojuma devu. Slimnīca gatavojas nomainīt gandrīz 300 pacientu gultu. Par pusmiljonu eiro iegādātas jaunas, daudzfunkcionālas, pacientiem ērtas un drošas gultas.

Lai uzlabotu diagnostikas pakalpojumu pieejamību, pacienti Vidzemes slimnīcā kopš 20. oktobra un līdz gada beigām var veikt valsts apmaksātos datortomogrāfiskos izmeklējumus arī sestdienās un svētdienās. Savukārt darbdienās izmeklējumu veikšanai laiks pagarināts līdz plkst. 18. Tiem, kuriem nepieciešama galvas un kakla asinsvadu duplex skenēšana jeb doplerogrāfija, kopš oktobra beigām ir pieejami valsts apmaksāti izmeklējumi.

Slimnīcas vadītājs uzsver, ka darbs veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un drošības standartu paaugstināšanā notiek nemītīgi. Jau paveikts daudz, bet darāmā pietiek vienmēr. Viņš arī atzīmē šajā jomā sadarbības stiprināšanu ar pārējām slimnīcām reģionā – Cēsīs, Alūksnē, Limbažos un Smiltēnē. Jau rakstījām, ka 2. februārī sadarbības līgumu parakstīja U. Muskovs un Limbažu slimnīcas valdes priekšsēdētāja Gunta Ozola. Viņa skaidroja, ka līgums attiecas arī uz informācijas apmaiņu par pacientu rindām, lai ārsti var ieteikt, kur nepieciešamo pakalpojumu var saņemt visdrīzāk. Slimnīcas ir ieinteresētas,

lai reģionā būtu vienota kārtība pacientu kustībā starp sadarbībā iesaistītajām ārstniecības iestādēm un efektīvāk izmantotu medicīniskās tehnoloģijas. Sadarbība notiek arī personāla resursu jeb kadru jautājumos.

Limbažnieki teic gan labus, gan biezākus vārdus

Vidzemes slimnīcā pērn diennakts veselības aprūpi saņēma 11 908 pacienti, dienas stacionāra pakalpojumus izmantoja 3784. Limbažu plānošanas vienības (Limbažu, Alojās un Salacgrīvas novada) pacienti no šī skaita ir 15%. No nepilniem 40 aptaujātajiem mūspuses iedzīvotājiem šajā gadā slimnīcas sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus izmantojuši 18. No viņiem sarunās par slimnīcu izskanēja gan pozitīvas, gan ne tik labas atsauksmes. Uzklaušīju arī gana daudz pateicību. Taču tās bija vēltas kādam konkrētam darbiniekam vai atsevišķai slimnīcas nodaļai. Gandrīz katra sakāmā bija arī pa biezākam vārdam. Visvairāk sūdzību uzklaušīju par ilgo gaidīšanas laiku – pat četrām stundām, kas jāpavada uzņemšanas nodaļā.

Slimnīcas vadītājs skaidro, ka uzņemšanā pavadītais laiks atkarīgs no pacientu daudzuma, ko nekad nevar precīzi prognozēt, bet galvenokārt no tā, kāds ir šo cilvēku veselības stāvoklis. Uzņemšanas nodaļā pieejama informācija, kas izskaidro palīdzības sniegšanas optimālo laiku un prioritātes pacientu izmeklēšanā, pamatojoties uz slimības simptomiem. Sarunā U. Muskovs atzīst: – *Uzņemšanā ir lielas problēmas ar pacientu plūsmu, jo tā aizvien pieaug. Pirms trim gadiem dienā bija 50–60 pacientu. Tagad jau ir 70–80. Pagājušajā gadā lielākais vienā dienā uzņemto pacientu skaits bija 85.*

Pēc izmeklēšanas pacientu stacionē vai arī viņš dodas mājās ar ieteikumu turpināt ārstēšanos pie ģimenes ārsta. Cilvēkiem, kuriem nav tuvinieku, kas var aizvest viņus mājās, tā ir problēma. U. Muskovs apgalvo, ka naktī neviens uz ielas nav izlikts. Slimnīcā ir observācijas jeb pacientu novērošanas telpa. – *Ja tur ir brīvas vietas, pacients var pārnakšņot, – viņš piebilst. Bet ja brīvu vietu nav? – Nogādāt viņu mājās varam, bet*

Materiāls tapis sadarbībā ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

tas ir maksas pakalpojums, – teic slimnīcas vadītājs. Viņš skaidro, ka slimnīca sadarbojas ar pašvaldībām. – Piemēram, ar Burtnieku novada pašvaldību mums ir līgums par transporta pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, kam ir apgrūtināta pārvietošanās vai kuri, izrakstoties no slimnīcas, nevar nokļūt mājās ar maršruta autobusu. Slimnīcā ir arī sociālā darbiniece, kura sadarbojas ar attiecīgajiem dienestiem pašvaldībās un organizē vientuļo cilvēku nokļūšanu dzīvesvietā.

Taujāta, kā viņa vērtē šo sadarbību ar Vidzemes slimnīcu, Limbažu novada Sociālā dienesta vadītāja Ilga Bērziņa ir lakoniska: – *Vidēji. Mēs palīdzību sniedzam trūcīgajiem un vientuļajiem iedzīvotājiem. Ar Vidzemes slimnīcas sociālo darbinieci mums domstarpību nav bijis. Viņa šos jautājumus kārtu laikus. Citādi ir, ja pēkšņi piezvina no kādas nodaļas ārpus darba laika. Mūsu dienestam nav sava transporta. Vakaros, naktī un brīvdienās mēs nevaram cilvēku izņemt no slimnīcas. Ja brauciens ir maksas pakalpojums, tam nepieciešami aptuveni 45 eiro. Tam mums līdzekļi nav paredzēti. Sociālā dienesta vadītāja sarunā apstiprina, ka tāds precedents, kad cilvēks būtu naktī izlikts no slimnīcas uz ielas, tiešām nav piedzīvots. Vismaz viņai šādas informācijas nav. Taču teksts par to, ka cilvēks brīvdienās novērošanas nodaļā nav ne ēdis, ne dzēris, gan ir uzklaušīts. Ka pat ūdens glāze nav iedota, to slimnīcas vadītājs apšauba. – Droši vien slimnīcas ēdiens arī ir piedāvāts. Taču situācija ir diezgan loģiska. Ēdināšana ir tikai stacionārā pacientiem. Turklāt virtuve nestrādā cauru diennakti. Ja cilvēks nav ievietots palātā, viņš var aiziet līdz kafējnīcai vai paņemt kādu siltu dzērienu no automāta.*

Runājot par to, ka ilgi jāgaida izrakstīšanās dokumenti, U. Muskovs iesaka to neuzskatīt par problēmu – mūsdienās, tehnoloģiju laikmetā, savstarpēji vienojoties, izrakstu var saņemt elektroniski. Risināmas ir arī komunikācijas problēmas. Sarunbiedrs pieļauj, ka tās, iespējams, izraisa abas puses – pacients vai lielākoties viņa tuvinieki ar sakāpinātām emocijām un no spriedzes noguris personāls. Taču tā nedrīkstētu būt. Slimnīcas vadītājs saviem darbiniekiem aizvien atgādina, ka viņu pienākums ir palīdzēt ikvienam, kurš vērsas pēc palīdzības. Par to, ka arī dažam pacientam vajadzētu kritiski paskatīties uz sevi, bilda aptaujātais Ojārs. Slimnīcas uzņemšanā vēlā vakara stundā gaidot palīdzību pēc satiksmes negadījuma, viņš novērojis, ka neviens medikis dīkā nestāigā. Drīzāk pat šķitis, ka ārstiem un māšīnām būtu jāsauc talkā policisti, lai tiktu galā ar dažiem rindā sēdošajiem iereibušajiem pacientiem.

Lappusi sagatavoja Aija SEDLIŅA